

Universitätsbibliothek Paderborn

**De veneratione || sanctor[um] libri duo Judoci
Clich-||touei. Neoportue[n]sis. excelle[n]tissi-||mi
Parisiensis academiæ Theologi**

Clicthove, Josse

Coloniæ, 1525

VD16 C 4211

S[e]c[un]d[u]m ordinatissimas sapie[n]tie[m] suæ leges atq[ue]
rectissimas, deu[m] nobis sp[irit]ualia dona p[er] s[an]ctor[um] preces
conferre. VI

urn:nbn:de:hbz:466:1-36172

De veneratione Sanctorum.

fluente, dabunt in sinū uestrū, qm̄ futuri sunt pro nobis inter, **Luce. 6**
cessores, ut a deo nobis cōferatur amplissimam erces. Rursum
de iſdē dicit dñs in alio eiusdē euangelistæ loco. **Facite uobis Lucæ. 16**
amicos demammona iniquitatis, ut cum defeceritis, recipiant
uos in æterna tabernacula. **Dicāt** (oro) qui hēc nobis obieclat
quō ij quos fecerimus nobis amicos de mammona iniquita-
tis, nos recepturi sunt in æterna tabernacula. **Nōne ea ratio-**
ne, q̄ rogaturi sunt dñm, ut nos recipiat in domū gloriæ suę?
& qm̄ coadiutores sunt nostræ in ccelū receptionis, dicūtur
nos in atria cœlestia recipere. **Ita plane si qñ in orationibus &**
hymnis ecclesiasticis dirigunt̄ deprecationes ad sanctos, ut
nobis uincula peccator̄ dissoluant̄, gratiar̄ dona cōferat̄, &
æternæ gloriæ coronā, accipiendæ sunt illæ in hāc s̄niā, q̄
per eas expectamus ueniā peccator̄, grām & gloriam nobis a
deo, sanctor̄ precibus impetrari, qñquidē q̄ nobis impetrant̄
quodā modo cōferre dicunt̄, ut patroni scilicet & intercessor̄
res. ¶ **Huiusce rei sumat exemplū, in illo hymno celebratissi-**
mo, Aue maris stella, dei mater alma, cū oramus in uersibus
inibi sequentibus. **Solute uincula reis, profer lumen cæcis, mala**
nřa pelle. Et rursum. **Nos culpis solutos, mites fac & castos,**
Vitā p̄sta purā, iter para tutū. Hēc inquā oīa & id genus s̄lia
intelligēda sunt a sacratissima uirgine p̄ nos expeti, nō qđē ut
illaitanq̄ primaria largitrix cōferat̄, sed ut eadē nobis a deo p̄
stari suis p̄cibus impetrat̄. Sīlter cū in orōne illa ad eadē super
sanctā dei matrē carmina cōstricta. **Alma redēptoris m̄, q̄ p̄**
uia cceli. in fine oramus. **Sumēs illud aue, p̄cōr̄ & miserere, nō**
plane exposcimus, q̄ misericordiā nobis p̄cōribus tāq̄ preci
pua illius & prima dispensatrix impendat, qñquidē id, solius
dei est propriū, sed q̄ nobis a deo sua intercessione, misericor-
diā impetrat̄. Et ita q̄iescūq; cōsimilis formæ & generis sup-
plicationes ad sanctos, lōgo usu approbatæ nobis occurunt,
nō protinus improbandæ sunt aut dānandæ, sed ad piū ali-
quē & sanū intellectū reuerenter adducendæ.

¶ **Secundū ordinatissimas sapientiæ suæ leges at**
q̄ rectissimas, deū nobis spiritualia dona per san-
ctorum preces conferre, **Cap. VI.**

LIBER SECUNDVS.

I Exto deinde spiculo, ita nos adorunt aduersę partis assertores. Deus ipse quia potentissim⁹ est, imo omnipotens oīa nobis ad salutē necessaria dare p̄t,

& ad hoc præstandū sufficiēs est, imo sufficientissimus. Et qm̄ sapientissimus est, idē optime cognoscit, q̄ nobis expediūt. Quia uero summā bonitatis est, clemētissimus & maxime misericors, uult eadē nobis conferre. Imo qm̄ amantissimus est nostri maioreq; nos amore diligens q̄ quilibet sancti, paratissimus est ac propensissimus ad ea q̄ cūferunt nobis elargienda, ut q̄ assertoria cōtestatione discipulis suis & oībus

Johann. 16 se colentibus denūciauit. Amen amē dico uobis, si quid petieritis patrē in nomine meo, dabit uobis, quinimo & nos ad p̄tendū illa ab ipso quoq; indigemus, benigniter inuitauit dices

Lucas. II. Petite & dabit uobis, quærite & inuenietis, pulsate & aperiet uobis. Omnis em̄ qui petit, accipit. & qui quærerit, inuenit & pulsanti aperiet. Nō recte igit ad sanctor̄ recurrimus patrocinia, orātes ut sua intercessione, aliqua nobis impetrēt a deo, tanq̄ sancti ipsi essent uel beneuolētores ad nos, aut propen-

2. Corin. 3. siores ad exauditionē, q̄ deus ipse, qui est pater misericordiarū & deus totius cōsolationis.

Sapien. 8. ¶ Verū huic obiectioni respondēdū est, deū (ut inquit Sapiens) attingere a fine usq; ad finē fortiter, & disponere oīa suauiter. Inter cæteras aut̄ suæ infinitæ sapientiæ & admirabilis prouidētiæ leges, hæc una est, q̄ licet immenso agēdi uigore quē habet, oīa solus agere sufficiat, rebus tñ a se cōditis, agendi efficaciā, cōmunicauit, uoluitq; p̄ illas tanq̄ suæ uirtutis cooperatrices, alias cōsimilis speciei atq; interdū alterius, substātias produci, nō quidē ex sua impotētia aut insufficiētia, sed ex liberalissima cōmunicabilitate, q̄ alijs etiā uoluit suæ pfectiōnēs notas impartiri, eaq; reddere, sua uirtute quodā modo participantia. Sic em̄ in rerū naturā liū propagatione, ignis producit ignē, oliua oliuā, & sol splēdore, per amplos cceli tractus, & aeris spacia, ad nfos usq; ob-
Exodi. 20. tutus penetrantē. Sic etiā in antiquæ legis latione, Moyses tā q̄ intermedius fuit inter deū legis latorē primariū, & pp̄lm accipientē, quā tñ potuisset deus sine intermedio Moysi mīsterio, eidē pp̄lo ferre, sed hoc nō usq; adeo congruū fuit & cōuenie

De veneratione Sanctorum.

conueniens. Sic deniq; in spiritualiū substantiā, atq; angelis
cā ordinatissima functione, spūs cœlestes media constituti
hierarchia, illuminant a supremis, & insimi a medijs, & demū
hoies ab angelis postremi ordinis. Non quidē ex impotentia
dei, aut q; nō fuerit sufficiens seipso & angelicos spūs & hoies
illuminare, sine intermedioꝝ officio sive ministerio, sed ut in
oībus his spiritualibus operationibus, priora sequētibus iter ad
dēū sternat, & inferiora reducant ad supremū per media, quē
admodū sanctissima diuinæ legis institutione cautū esse, bea-
tus **Dionysius** in libro de cœlesti hierarchia, cap. quarto te, **Dionysius**.
stat. Haud aliter diuinæ bonitati placuit, hoies hanc agentes
uitā ad se adducere, per intermedios sanctos iā cœlestis glo-
riæ cōsortes, qui tanq; mediatores impetrēt mortalibus ea mu-
nera, q; ipsi hoies ex sua conditione minus digni sunt accipere
Quēadmodū & in terrena repub. qd rex alicui dare disposuit
interdū per alterius intercessionē uult illi conferre, ex se qui-
dē indigno ut illud sine patrono obtineat, & nō habituro id
munus, nisi illud quispiā pro eo a rege impetrēt. ¶ **Quocirca** III
hmōi sanctoꝝ ad dēū pro nobis patrocinatio, atq; diuinorū
munerū pro supplicibus suis impetratio, nequaq; sit ex diuin-
næ potestatis insufficientia, aut charitatis eius immensæ lang-
uidiore in nos affectu (ut obiectare uident̄ aduersarij) sed ex af-
fluentissima bonitatis eius in nos exuberantia, q; & amicis su-
is cœlesti illi curiæ ascriptis hāc contulit potestatē, q; auxilia-
ri possint & opē alijs ferre ad consequendā salutē æternā, qui
ex sua indignitate minus sunt ad suscipienda diuina munera
idonei. In quo etiā nobis infirmis peccatoribꝝ oppressis pon-
dere, magna suggesti consolatio atq; fiducia, quibus id indul-
tū est a deo, ut nostræ dignitatis defectū supplere possit pro-
bitas aliena. Et certe in hac diuinæ uoluntatis ordinatione re-
ctissima (sicut & in cætetis dei operibus) nō solū habēda est ra-
tio diuinæ potentie aut sufficientiæ, qd scilicet possit, & qd qd
agendū sufficiat, ueruetiā diuinæ sapietiæ, & bonitatis ei⁹ im-
mense, utpote quid illā deceat, & hāc promoueat. Potens qui
dē est deus, imo & summe potēs, nihil osciūs & sapiēs est &
bonus, atq; in cunctis operibus suis, sapientiā ac bonitatē suā

1 3 prodit

LIBER SECUNDVS.

prodit, potētiæ suæ cōiunctā, ut haꝝ diuinæ proprietatum unā, in aliquo diuino opificio, a cæteris diuulsa nūnq̄ inuenias. Quēadmodū in sapientissima mūdi huius gubernatione, nūnq̄ impotētiæ dei ascribēdū est, q̄ cuiq; prouinciæ suū de
Danie. 10 signauerit angelū p̄sidēt ut in **Daniele** legim⁹ angelū **Persag⁹**
& **Græcor⁹**, atq; **Michaelē Iudæor⁹** principē. In beato uero
Dionysius patre **Dionysio**, cap. 9. libri de cœlesti hierarchia, nominatū
inuenimus angelū **Aegyptio** & p̄sulē, itidē & **Babyloniorū**.
Nunq̄ & illud insufficiētē in deo atq; imbecillitatis est argu
mētū, q̄ cuiq; homini ab ipso natuitatis exordio suū designa
uit angelū custodēt q̄sī nō posset aut sufficeret ipse natōes or
bis terrar⁹ & singulos hoies, sine angelico p̄sidio solaq; sua ip
suis uirtute, tutari atq; protegere. **Quis** em adeo desipiat, me
teq; captus inueniat, ut in hāc adducat sniam. **Sicut** igit̄ diui
nē sapientiæ pariter & bonitati id tribuēdū est, q̄ protectricē il
lā directricēq; uirtutē suā, etiā angelicis cōmunicauerit spiri
tibus, q̄bus & regionū & hoim designauit sub se administrati
onē. Ita & sapientiæ illius atq; bonitatis infinite, id est opus at
q; institutū, q̄ sc̄tis ipartuerit facultatē intercedēdi p̄ hoib⁹
hic degetibus, & suo patrocinio illis impetrādi a deo salutaria
grāz munera, ut hac rōne, p̄ sc̄tōs interstites promoueant ac
subuehan̄ hoies ad deū. ¶ **Sed** age dicāt rursum aduersæ nob̄
sn̄iæ defensores, nōne dñs n̄f **Iesus Ch̄s** cū in terris diuersaret
& summe bonus erat & misericors & benignus. Raro tñ le
git bñficiū sanitatis cōtulisse cuiq; aut miraculū fuisse operat
nisi alioz p̄cibus atq; rogatu ad hoc solicitatus atq; pulsatus.
Lucæ. 4 Eniuero ut sc̄rū **Symonis** graui detentā febre sanaret, roga
Mat. 15 uerūt amici & familiares eius pro illa. **Vt** filiā q̄q; **Chanaanæ**
Iohan. 11 a uexatione maligni liberaret, m̄ importunis apd' iſpm̄ p̄cib⁹
efflagitauit. Deniq; ut **Lazar⁹** quatriduanū resuscitaret ad uitā
ambē sorores eius intētissima postulatiōe ab ipso petiuerūt. Si
igit̄ ad faciēdū miraculū & ferēdā alijs opē, uoluit tūc cū i ter
ris ageret ipse dñs, uiuētiū petitione ac deprecatiōe induci, q
tamen exuberabat misericordiē uisceribus, qd mir⁹, si nunc in
cœlis regnans, per sanctorum orationes uult nobis sua dona
parūti, & communicare gratiatum charismata.

¶ **Sandio**